

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

20.3.2009

B6-0160/2009

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe otázok na ústne zodpovedanie B6-0017/2009, 0018/2009, 0019/2009 a 0020/2009

v súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku

predkladajú Daniel Cohn-Bendit, Hélène Flautre, Caroline Lucas a Cem Özdemir

v mene skupiny Verts/ALE

o dočasnej dohode o obchode s Turkménskom

Uznesenie Európskeho parlamentu o dočasnej dohode o obchode s Turkménom

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady a Komisie (5144/1999),
 - so zreteľom na článok 133 a článok 300 ods. 2 prvý pododsek Zmluvy o ES,
 - so zreteľom na článok 300 ods. 3 prvý pododsek Zmluvy o ES, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Parlamentom (C5 0338/1999),
 - so zreteľom na článok 51 a článok 83 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod a stanovisko Výboru pre zahraničné veci (A6 0085/2006),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. februára 2008 o Stratégií EÚ pre strednú Áziu¹,
 - so zreteľom na článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže vzťahy medzi Európskymi spoločenstvami a Turkménom sa v súčasnosti riadia Dohodou o obchode a obchodnej a hospodárskej spolupráci uzavretej medzi Spoločenstvami a ZSSR v roku 1989; keďže táto dohoda neobsahuje doložku o dodržiavaní ľudských práv,
- B. keďže dočasná dohoda o obchode a záležitostiach súvisiacich s obchodom z 2. decembra 1998 uzavretá medzi Európskym spoločenstvom, Európskym spoločenstvom uhlia a ocele, a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Turkménom na strane druhej (KOM(1998)0617 v konečnom znení, 98/0304(ACC)) prechádza v súčasnosti procesom schvaľovania v Rade,
- C. keďže dohoda o partnerstve a spolupráci s Turkménom bola parafovaná v máji 1997 a podpísaná v roku 1998; keďže odvtedy ratifikovalo túto dohodu 11 členských štátov – Francúzsko, Írsko, Spojené kráľovstvo a Grécko tak ešte musia urobiť – a 12 nových členských štátov ju ratifikuje jedným protokolom; keďže Turkménom ratifikovalo dohodu o partnerstve a spolupráci v roku 2004,
- D. keďže po úplnej ratifikácii bude dohoda o partnerstve a spolupráci uzavretá na počiatočné obdobie 10 rokov, a po uplynutí tohto obdobia sa bude každoročne obnovovať, ak žiadna zo strán neukončí jej platnosť; keďže strany môžu dohodu rozšíriť, zmeniť a doplniť alebo ju ďalej rozvinúť, aby zohľadnili najnovší vývoj,
- E. keďže Turkménom zohráva dôležitú úlohu v oblasti strednej Ázie, a preto je blízka spolupráca Európskej únie s Turkménom žiaduca,

¹ P6_TA(2008)0059.

- F. keďže situácia v Turkménsku sa po výmene prezidenta zlepšila; keďže režim prejavil vôľu urobiť významné reformy; keďže vo viacerých oblastiach, akými sú ľudské práva, právny štát, demokracia a sloboda jednotlivca, je stále potrebné dosiahnuť výrazný pokrok,
- G. keďže v navrhovanej dočasnej dohode o obchode medzi Európskymi spoločenstvami a Turkménskom sa za podmienku spolupráce stanovuje dodržiavanie demokracie a ľudských práv,
- H. keďže dočasnú dohodu by preto bolo možné podpísať až po splnení tejto podmienky spolupráce; keďže v uznesení Európskeho parlamentu z 20. februára 2008 o Stratégii EÚ pre Strednú Áziu bolo ustanovených 6 kritérií, ktoré je potrebné splniť pred podpisom dočasnej dohody;
1. konštatuje, že po nástupe nového prezidenta sa v Turkménsku objavujú náznaky snahy o vykonanie reforiem v kľúčových oblastiach; víta najmä zriadenie národného inštitútu pre demokraciu a ľudské práva; berie na vedomie postup revízie ústavy, ktorý je zameraný na posilnenie demokracie, slobôd jednotlivca a zásady právneho štátu; berie na vedomie aj revíziu volebného zákona; víta prístupenie Turkménska k medzinárodným dohodám, ako sú Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach a Dohovor o politických právach žien; víta reformy vzdelávacieho systému zamerané na vyššiu kvalitu a väčšiu rovnosť medzi študentmi;
 2. vyzýva turkménsku vládu, aby rýchlym tempom smerovala k demokracii a dodržiavaniu zásad právneho štátu; domnieva sa, že splnenie kritérií, ktoré ustanovil Parlament, by sa mohlo považovať za podstatný krok vpred smerom k vytvoreniu základu na dodržiavanie základných ľudských práv, konkrétne ide o bezpodmienečné prepustenie všetkých politických väzňov, zrušenie vládných obmedzení cestovania do zahraničia, slobodných prístup pre nezávislých pozorovateľov vrátane Medzinárodného červeného kríža, orgánov OSN pre ľudské práva a nezávislých mimovládnych organizácií, a potrebu hĺbkovej reformy vzdelávacieho systému v súlade s medzinárodnými normami;
 3. ľutuje, že vo viacerých podstatných oblastiach je situácia naďalej neuspokojivá napriek určitým snahám o vyjednanie prístupu Medzinárodného červeného kríža a krokom smerom k začatiu reformy školstva; víta prepustenie Valerija Pala 7. decembra 2008, ale trvá na prepustení všetkých politických väzňov; je znepokojený, že oľutovanie činov je naďalej podmienkou zrušenia trestov, čo nepredstavuje transparentný a zákonný postup v súlade s medzinárodnými normami;
 4. je pevne presvedčený, že spolupráca EÚ s Turkménskom je v prípade, ak sa bude uskutočňovať zásadovo a konzistentne, najlepším spôsobom na zabezpečenie podstatného zlepšenia demokratickej, hospodárskej a sociálnej situácie občanov Turkménska;
 5. zdôrazňuje, že vidina podpisu dočasnej dohody je dôležitým príspevkom k reformnému procesu v Turkménsku; vyzýva Radu a Komisiu, aby tento kľúčový nástroj v plnom rozsahu využili a jasne uviedli, aké konkrétne zlepšenia v situácii ľudských práv očakávajú od turkménskej vlády pred podpisom dočasnej dohody, a aby na tento účel prijali časový plán s jasne stanovenými termínmi splnenia podmienok;

6. zároveň vyzýva Radu a Komisiu, aby riadne odkazovali na kritériá, ktoré stanovil Európsky parlament vo svojom uznesení z 20. februára 2008 o stratégii EÚ pre Strednú Áziu vo svojich rokovaniach s turkménskou vládou o budúcnosti dočasnej dohody;
7. žiada Radu a Komisiu, aby do doložky o dodržiavaní ľudských práv zahrnuli konzultačný mechanizmus vrátane jednoznačného ustanovenia o pozastavení pri nedodržiavaní ľudských práv v dohode o partnerstve a spolupráci; vyzýva Radu, aby konala v súlade s každou žiadosťou Európskeho parlamentu o pozastavenie platnosti dohody;
8. zdôrazňuje potrebu podporovať tento vývoj zo strany Európskej únie a najmä potrebu podporovať projekty ľudských práv a demokracie s nástrojov financovania EÚ; zdôrazňuje, že činnosti vlády musia byť dôkladne a pravidelne kontrolované;
9. žiada Radu a Komisiu, aby ho o stave ľudských práv v Turkménsku pravidelne a dostatočne obsiahle informovali;
10. vyzýva Radu a Komisiu, aby do dohody o partnerstve a spolupráci zahrnuli aj doložku o revízii; žiada, aby s ním konzultovali každú revíziu dohody o partnerstve a spolupráci;
11. poukazuje na to, že podmienkou nadobudnutia platnosti dohody o partnerstve a spolupráci je súhlas Európskeho parlamentu; keďže dočasná dohoda o obchode žiaľ súhlas Európskeho parlamentu nevyžaduje, žiada, aby sa všetky body tohto uznesenia v plnom rozsahu zohľadnili, lebo v opačnom prípade by Parlament nemusel udeliť súhlas s dohodou o partnerstve a spolupráci;
12. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Turkménska.